

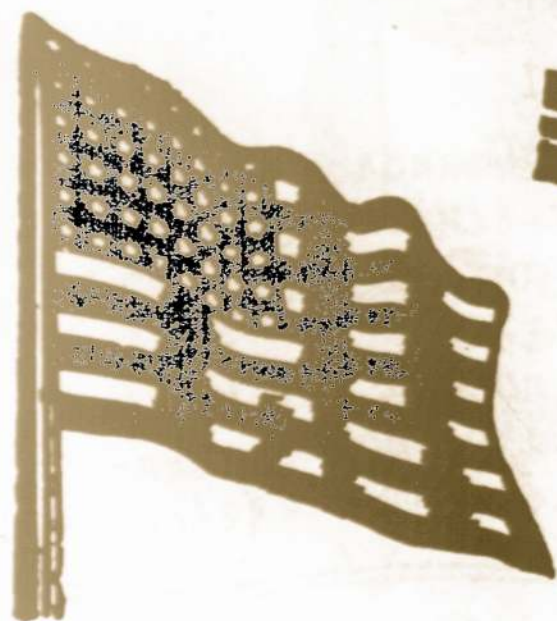
Midwest Inter. Library
5721 Cottage Grove Ave.
Chicago, Ill. 60637

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

RUGSĖJO 7 - SEPTEMBER 7, 1981

NR. 16

JUNGTINIS PABALTIEČIŲ KOMITETAS WASHINGTONĖ (JOINT BALTIC AMERICAN NATIONAL COMMITTEE), kuriame Amerikos lietuviams atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba, neseniai atšventė savo 20 metų veiklos sukaktį. Ta sukaktis š. m. birželio 11 d. buvo paminėta Kongreso Rūmuose, Washingtonė.

Nuotraukoje - ALT atstovas prof. dr. Jonas Genys (dešinėje) įteikė kongr. F. Annunzijiui "Baltic Freedom Award", kaip ir kitiems kongreso nariams, kurie pasižymėjo Pabaltijo valstybių laisvės gynimui.

Taip pat ALT vicepirm. dr. J. Jarome tokį pat žymenį įteikė T. Melia (sen. D. Moynihan, foreign affairs aide). Minėjime dalyvavo 200 svečių.

Washingtonė esanti VLIKO įstaiga, Lietuvos Pasiuntinybė ir šis Jungtinis Pabaltiečių komitetas atlieka svarbius darbus Lietuvos ir Pabaltijo valstybių laisvinimo srityje. (Foto - K. Jewell)

*****

Prie Gibraltaro Chomeini priešai buvo pagrobę naują 249 tonų Irano karo laivą, kurį Prancūzija grąžino Iranui.

Po 21 metų JAV vėl pasirodė vidurių šiltinė.

Nustatyta, kad neštumui išvengti pihulės pagreitina širdies atakas.

JAV iš Meksikos pirks kasdien po 200,000 statinių naftos.

Komunistų viršūnėse svarstoma, kurią valstybę pirma okupuoti: Iraną ar Lenkiją.

JAV sportininkai lapkričio mėn. vyks į Australiją - į Bumerango rungtynes.

MARIJA RUDIENĖ, BALFO Centro valdybos pirmininkė, buvo pagerbta Rotary International žymeniu už jos nuopelnus tarptautinėje veikloje ir labdaroje.

*****

Prancūzijos parlamentas spres ar panaikinti mirties bausmę.

JAV pašto valdyba nutarė priimti skelbimus ant pašto automobilių, dėžučių ir net ženklų.

Pakistanas gavo iš JAV F 18 kovos lėktuvų, o Indija iš Sovietų Mig-25.

JAV nervų bombos iš Colorado perkeltos į Utah.

Salvadorui pasiūsti dar 4 kariniai helikopteriai.

Texas universiteto observatorija statosi didžiausią pasaulio teleskopą 7,6 metrų skersmens.

Egipto prezidentas Sadatas, baigęs savo kadenciją, pasitrauks iš politikos.

Lenkija šiemet iškasa 20% mažiau anglių, negu ankstyvesniais metais.

Irane nuo prezidento Bani Sadras pašalinimo iki rugsėjo 1 d. buvo sušaudyti 561 politiniai priešai, nuo šacho išvykimo virš 2,100.

Vakarų valstybės atidėjo Lenkijai skolų mokėjimą 5 ir daugiau metų.

Iš okupanto paspruko dr. Kazys Eringis

PROF. DR. KAZYS ERINGIS, pasižymėjęs sovietuose ekologijos mokslininkas, į Vakarus laimingai paspruko iš kelionėje esančios sovietinės ekspedicijos, ir BALFO dėka dabar jis yra jau Chicagoje, BALFO pirmininkės Marijos Rudienės globoje.

Dr. Kazys Eringis Chicagoje - viešai jau kalbėjo BALFO surengtoje spaudos konferencijoje ir keliuose organizacijų vykstančiuose suvažiavimuose.

Jis pakviestas, kartu su BALFO pirm. M. Rudiene, dalyvauti taip pat ir ALTO suvažiavime, spalio 17 d., Liet. Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

*****

Aukos Izraeliui JAV nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Praskridęs Saturną, numatyta, kad "Keliautojas II" Uraną pasieks 1986 ir Neptūną 1989 m.

Sovietų satelitas nukrito Australijoje.

Libija numato pasikviesti daugiau komunistinių valstybių karių.

Prie raitelių Kanadoje organizuojama ir saugumo policija.

JAV ir Anglija bendrai gamins vertikalinio pakilimo lėktuvus.

*****

ENGLISH section
 EDITOR
 Antanas Adomenas
 7151 South California
 Chicago, Illinois 60629

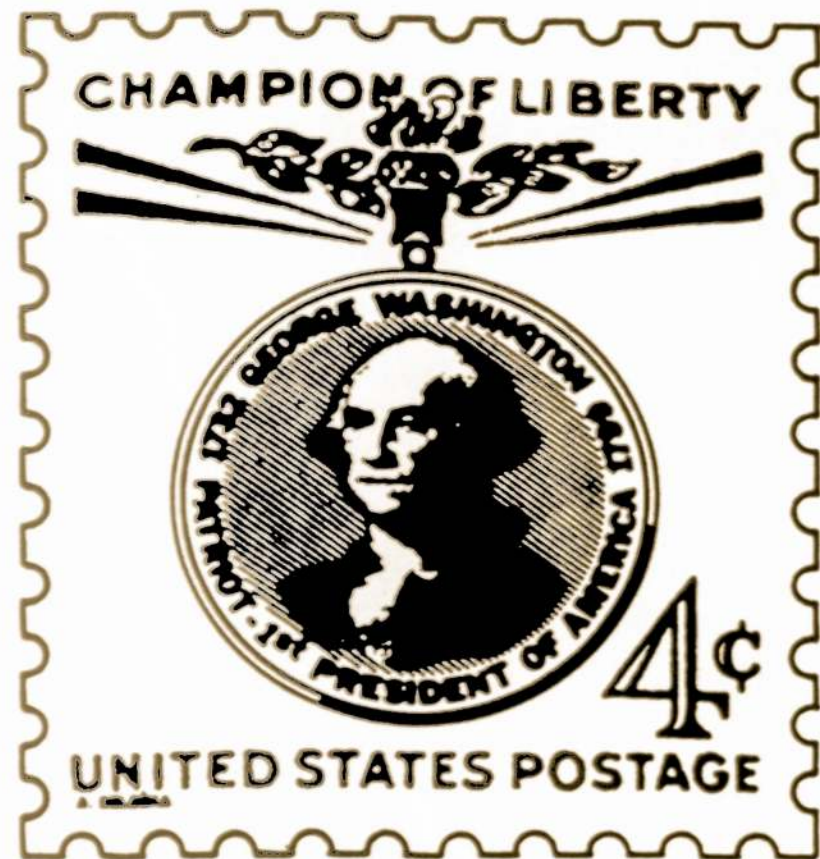
**AMERICA POSTAGE STAMPS
 CHAMPION OF LIBERTY**

Chicago
 February 16 th 1968

Dr. Jonas Basanavicius
 on Champion of Liberty seals.

COMMITTEE FOR
Dr. JONAS BASANAVICIUS
 ON U.S.A. POSTAGE STAMP

AMERICA PROJECT

LITHUANIA PROJECT

COMMITTEE FOR DR. JONAS BASANAVICIUS ON U.S.A. POSTAGE STAMPS

The rise of interest in ethnic heritage among Lithuanian-Americans of the 1980's may serve as a catalyst to reactivate a 1960's project originally conceived by LITHUANIA PHILATELIC SOCIETY OF CHICAGO. The project envisions a U.S. postage stamp in honor of DR. JONAS BASANAVICIUS, father of the Lithuanian National Spirit. Initial responses by officials are reprinted as background information to SANDARA readers.

Artistic designs by A. Beleska for the proposed U.S. postage stamp are also reprinted along with 1960's problems in bringing the project into the U.S. postage stamp system. The climate of cooperation between Americans and east European ethnics of the 1980's is more empathetic than the 1960's. It is in keeping with this spirit that SANDARA readers are asked to express suggestions and opinions geared to a potential reactivation of this project. Send to:

Antanas Adomenas
 7151 South California Ave.
 Chicago, Ill. 60629

MAIŠTAUJANTIS JURGINIS

Juozas Jurginis yra gerai Lietuvos komunistų hierarchijoje išsvirtinęs ideologas, istorikas ir literatas. Jis yra LTSR Mokslų akademijos istorijos instituto profesorius ir to instituto darbų atsakingas redaktorius.

1969 m. buvo išleistas jo 339 psl. darbas nemažu 8000 egz. tiražu. Jo "Istorija ir poezija" peržvelgia istorinę fikciją ir kai kur palygina ją su žinomais faktais nuo XIV amžiaus iki šių laikų. Paskutinis šiame darbe įvertinamas veikalas yra enkavedisto savamokslis Aleksandro Gudaičio - Guzevičiaus paskelbtas dviejų tomų "Šamokslas", liečiąs 1922-1926 m. Lietuvą ir 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą. J. Jurginis šį romaną, be abejo, vertina teigiamai, nežiūrint ir tokių grožinė literatūrai būdingų ištraukų:

"Žiūrint į jį (kunigaikščio vežėją), tokį pavargusį ir susenusį žmogų, ima apmaudas, kad jis ir daugelis jų taip lengvai pasiduoda įkalbinėjami saldžių liežuvių ponių tarnų".
 Stilistiniai kiek geresnė, su paties Jurginio įtarpomis, yra šita:
 "Tai jau dabar imstat valdžią? Kunigus pavarystat? Varykit! Jie sukčiai! Žemės tik prie altoriaus duoda". "Dėdė" nori, kad būtų išdalyti dvarai ir kad jam nors kiek būtų duota, bet kada Romas užsimena, ar ne geriau žemę iš dvarų atėmus, dirbti bendrai, jis atkerta: "Tai jau kita muzika", kurios jis nenori klausyti. Bežemės ar mažazemės vaistietis nori turėti savos žemės taip, kaip kiti, už jį turtingesni, turi. Užsiminus apie liaudį. tas "dėdė" pakelti balsu emė atvėrti: "Liaudis? O kam ji, ta tavo liaudis. Liaudis? Ką ji išmano? Vistiškai ji niekad nebus vieninga, ir nėra čia ko dėl jos kryžiatotis! Dangaus neprilenksi! Visiems negali būti gerai."

Kaip matyti, Jurginis, Guzevičiaus žodžius cituodamas, pakartoja teisybę, bet ne tokią, kokią skelbia komunistų partija.

Vėl gi, patis Jurginis nurodo komunizmo utopijos ironiją:

"Ar iš tikrųjų liaudis nemirtinga? Liaudis - tai visuomenės dalis, tai išnaudjamųjų žmonių klasės. Ir klasės juk ne amžinos... Istorija yra įrodžiusi, kad klasių paveldimumo nėra, kad išnykstant kuriai nors visuomenei, išnyksta ir abi buvusios pagrindinės tos visuomenės klasės ir jų vietoje atsiranda naujos. Vergas galėjo pasidaryti dvarionu ir virsti feodalu, o bajoras - amatininku arba net samdomu darbininku.

Skaitant šiuos žodžius 1917 m. Rusijos revoliucijos perspektyvoje neišvengiamai reik laukti iš J. Jurginio paskutinės išvados, kurios, žinoma, jis neparašė (bet negalėjo nepadaryti), kad Sovietų Sąjungos liaudis dabar yra kaip tik išnaudjamą klasę, o jos išnaudotojai - valdžia ir kompartija, kurios žymus narys yra jis pats...

Taigi, Jurginis moka duoti įdomių, nors ir neišbaigtų minčių. Guzevičių vėl cituodamas, jis pabrėžia kalinio dalią: "Nelaisvė yra tuo karti, kad jos beveik niekad nenustoji jautęs, štai kieme suriaumoja sargo balsas, ir turi pasitraukti nuo lango, štai sugingda subilda durų sklasciai, ir turi pasitempęs žiūrėti, koks viršininkas įeis ir ko iš tavęs reikalaus... Net naktį tave kamuoja sienos, grotos, raktų žvangėjimas, elektros šviesčiojimai ir komandos šūktai."

Nejau Jurginis, atiduodamas atsiminimus iš nepriklausomos Lietuvos kalėjimo gyvenimo, nori priminti tik anuometinių komunistų kančias? O gal jis kalba apie "nelaisvę" bendrai, gal gi, turėdamas galvoje Sovietų sistemą?

The U.S. postal administration, after starting to issue stamps commemorating patriots of different nations was asked in 1961 by the Lithuanians to issue a commemorative of Dr. Jonas Basanavicius as Champion of Liberty for Lithuania on U.S. postage stamp. Because in 1943 Lithuania and the other Baltic states were somehow not included in the series of Nazi occupied countries.

The U.S. postal administration answered that such a stamp would possibly be issued in the near future and for Lithuania. The postmaster of Baltimore, William F. Laukaitis, a Lithuanian, was prominent in getting this reply from the administration in Washington. The committee for Dr. J. Basanavicius on U.S. postage stamp and Lithuania Philatelic Society made the stamp design in its first form.

However, in 1963 the Daughters of America protested against the Champion of Liberty series, arguing that the U.S. has enough important people to print on the stamps and doesn't have to borrow from the other nations. Thus, the commemorative stamp for Lithuania with Dr. Jonas Basanavicius wasn't issued.

This committee composed of L. Kairys and A. Beleska, along with Lithuania Philatelic Society which was taking care of the issuing of this stamp. Seeing that there was no other alternative in making a U.S. stamp with Dr. J. Basanavicius they decide to print only Champion of Liberty seals in commemoration of the 50 th Anniversary of Lithuania's Declaration of Independence on February 16 th 1968.

With this, the committee ends its work.

A. Beleska
 Committee

Po šitų citatų Jurginis atsitraukia nuo Guzevičiaus romano ir pereina prie pavojingesnių teiginių savo vardu:

"Pšakis, klaidingas kaip faktas, priklauso Balzakui. Ne faktas lemia, o tai, kuriam tikslui jis panaudojamas. Faktus parinkti ir faktus surinkti yra du skirtingi dalykai. Parinkti faktus reiškia faktų visumoje surasti tokius, kurie patvirtina iš anksto duotą teiginį, ir nutylėti tuos, kurie jį griauia." (Palygink Jurginio teiginį "... išnykstant kuriai nors visuomenei, išnyksta ir abi buvusios pagrindinės visuomenės klasės ir jų vietoje atsiranda naujos")

"Surinkti faktus, reiškia imti visus tokius, kokie jie yra, tarp savęs prieštaraujančius, ir iš jų visumos bandyti padaryti išvadą. Tokia pažiūra į faktus vadinama objektyvumu, privalomu ir istorikams, ir rašytojams."

"Apie istorijos įdomumą ir reikalingumą nekiltų noras kalbėti, jeigu dėl to nebūtų buvę abejojama, jeigu nebūtų buvusi skleidžiama nuomonė, kad komunizmo skaitytoms būtina žiūrėti į dabartį ir ateitį, o nesidairyti atgal į praeitį. Gyvas domėjimasis praeitimi gana dažnai ir priekaištingas buvo tapatinamas su jos idealizavimu. Istorikas, vengdamas tokio priekaišto, turėjo praeities dalykus gretinti su socialistine dabartimi, stengdamasis pabrėžti, kaip praeityje buvo bloga ir dabar gera. Toks gretinimas buvo laikomas idėjinu politiniu dalyko aktualinimu, reikalingu jaunimui auklėti. Šitaip auklėti jaunimą buvo visai nesunku... Kada praeities pašymas juoda spalva laikomas politinio subrendimo požymiu ir kada rašiniuose istorinėmis temomis skelbiama daugiau neapykantos, negu meilės, sunku tikėtis, kad jausimas pamėgtų istoriją ir grožinėje literatūroje suklestės istorinis žanras".

"Dirbtinis tendencingas istorijos aktualinimas pagal tai, kas gera ir kas bloga, ugdo ne politinį sąmoningumą, o abejingumą ir nihilizmą."

Tokiais žodžiais, be abejo, Jurginis pasisako prieš partijos direktyvą ir spaudinamą leidinių cenzūrą. J. Jurginiui, žymiam mokslininkui ir komunistui, šios atspausdinimo mintys buvo, turbūt, atleistas, tačiau sistema dėl jo minčių nepasikeitė, nes jai pakeisti reikia kovos ir kovotojų. Taikydamas savo studentams Jurginis todei nurodo pavyzdį, kokiu turi jį sekti:

"Komunistas taip pat visų pirma žmo-

gus, o ne kankinys asketas arba šventasis be aureolės. Grumdamas su politiniais savo priešais, jis negalėjo būti panašus į nutekintą sraigtelį, jis turėjo orientuotis, spręsti, rizikuoti, apsisąvoti žiniomis, sumanumu ir išverme ir ne kada-ne-kada, o kiekviename žingsnyje. Studentas Pijus Glovackas nepabūgo išeiti į sceną kirstis su II-jo internacionalo atstovu, atvykusiu iš Berlyno, su teisės mokslų daktaru Fridrichu Adleriu."

Juozas Jurginis šiame 1969 metų darbe patiekia daug objektyvių minčių. Jis jas patiekia filosofškai, atsargiai, bet priekšamai nurodydamas, kas buvo ir tebėra bloga komunistinėje santvarkoje. LG

RESPUBLIKONŲ IŠVYKA

Kai kitos organizacijos ir vasaros metu daro "gegužines" salėse, lietuviai respublikonai kasmet pabendrauti susirenka gamtoje.

Šmetet tokia išvyka buvo rugpjūčio 30 d. brolių Skripkų sodyboje, netoli Lemonto. Atvyko net iš Washingtono dvi respublikonų viršūnės - kongresmanas Derwinskis, Illinois valstijos sekretorius ir daugelis kitų. Iš lietuvių buvo visi didieji respublikonų veikėjai: pulk. K. Oksas, inž. Talandis, inž. Milūnas, dr. Kaunas, Algis Regis ir kiti.

Kai kitoms lietuvių organizacijoms trūksta jaunimo, pas respublikonus jų pilna ir jie neatsisako organizacinio darbo. Šioje išvykoje automobilių pastatymą tvarkė jaunas inžinierius Jurkūnas su žmona Laima.

Kas norėjo galėjo televizijos aparate pamatyti pereinantį metų R. Reagano laikymąsi Market Parko lietuvių kolonijoje. Magikas Ted Trasko išdarinėjo visokius špokus. Jo rankose skarelė virsdavo lazdele...

Inž. Talandis su draugais rado vieto ir golfą palošti. Veikė ir laimės šulinys.

Išvyka puikiai pavyko ir respublikonams liko gražaus pelno.

S. Paulauskas

* * *

POVILAS P. DARGIS, SLA prezidentas, buvo pakviestas į Washingtoną - Commission on Security and Cooperation in Europe konferenciją, ryšium su amb. Kampelmano pranešimu apie Madrido konferenciją.

Ivairenybės

LIETUVIAI ĮKŪRĖ NEW YORKO MIESTĄ

New Yorko gyventojai, skubdami požeminiais traukiniais ir automobiliais, landžiodami, nelyginant bitės aviluose, tarp dangoraizų, neturi nė laiko pagalvoti apie pirmuosius šio milžiniško miesto kūrėjus.

Lietuviai įkūrė New Yorko miestą! Tai negalimas daiktas. Kur įrodymai? Kas mums galvoj. Apie tai jau seniai, pakartotinai, sako anglų ir amerikiečių šaltiniai. Pav., THE SCHOOL OF THINKERS karą taip rašė:

XVII-to amžiaus pradžioje, būtent 1618-20 metais, tvirta lenkų kariuomenė, Romos bažnyčios remiama, įsiveržė į Lietuvą gražinti lietuvių liuteronų ir kalvinų į katalikybę. Protestonai lietuviai griebėsi ginklo gintis nuo užpuolikų, bet jie buvo sumušti ir neteko savo įtakos. Tie, kurie išliko gyvi ir turėjo kokį turtą, pasklido po visą pasaulį—Graikijoje, Šveicarijoje ir kitose šalyse, bet daugumas iš jų vyko į Angliją, o iš ten su piligrimų tėvais vyko į Ameriką. Tarp jų buvo toki didžiūnai, kaip štai Buttvilai, Gedvillai, Ardvillai, Landžiai, Gregai, Daukantai, Purviai, Zubrickai ir kiti, kurių dvarai buvo konfiskuoti Romos

katalikų bažnyčios ir lenkų valdžios, bet kurių dvarvietės ligi šio laiko išlaikė savo senų valdonų vardus, ir kaip pėdsakai, užsilikę iš tos žilos senovės, daugiausia iš Kauno gubernės. Kiti protestonai, kurie neturėjo turto toliau pabėgti, imigravo

šimtais tūkstančių į Latviją, užplūsdami visą šalį. Tada kunigaikštis Jokūbas, būdamas pats protestonas, nupirko tiems tremtiniams mažą salą, Mažąją Antilles, ir pavadino ją "Guadalupi," arba "persekiojamiems ir nugalėtiems" ir kolonizavo toje saloje dešimtis tūkstančių lietuvių tremtinių.

Po trejų metų, kaip buvo ta kolonizacija, ištiko tarp Anglijos, Prancūzijos ir Ispanijos karas, kurio vaisius — Guadalupi liko prancūzų nuosavybe. Anglijai nesvarbu buvo pasilaukti Guadalupi, kuri tais laikais buvo mažos vertės, bet ji pasiuntė keletą laivų perkelti kolonistams į Ameriką, ir jiems davė vietą prie Hudsono upės, kur dabar stovi New Yorkas ir tie lietuviai pradėjo statyti miestą, kurį pavadino "Aušra." Tuo laiku prasidėjo gausinga imigracija olandų, kurie taip pat apsigyveno toje vietoje, ir tarp lietuvių ir olandų kilo ginčų dėl miesto vardo. Lietuviai norėjo palaikyti vardą "Aušra," o olandai "New Amsterdam," ir tie ginčai ėjo ligi atvyko Duke of York ir išsprendė ginčus, pavadindamas tą miestą savo vardu — New York.

(Žurn. LIETUVA, 1939 m., nr. 1)

SUSIVIENIJIMAS RENGIA

SLA

EXKURSIJĄ-KELIONĘ
KARIBŲ JŪROJE

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pirmą kartą rengia-organizuoja kelionę KARIBŲ JŪROJE, laivu "CARNIVALE". Nuo lapkričio-November 8 iki 15 dienos (vieną ištisą savaitę)

Laivas išplaukia iš Miami, Floridos. Aplankys 3 įdomius tropinius uostus ir valstybes: SAMANA — Dominikos Respublikoje, SAN JUAN — Puerto Rico ir ST. THOMAS—Jungtinių Valstybių valdomą salą.

Bus progos pailsėti saulėje, užmegsti naujų pažinčių, aplankyti dar nematytas salas, keliauti su linksma lietuvių grupe.

Kaina laivu vienam asmeniui (po du į kambarį) prasideda nuo \$800 (aštuoni šimtai dolerių). Be to, reikia pridėti kainą lėktuvu iš jūsų miesto (namu) į Miami, Florida—Round Trip.

Šia kelione gali pasinaudoti visi, nežiūrint, ar jie yra ar nėra SLA nariai. Svarbu, kad neatidėliotumėt, o dabar, tuojau registruotumėtės ir užsisakytumėt sau laive vietas.

Kelionės kainoje įskaitoma: patogi kabina-kambarys, skanus maistas. Įvairūs pasilinksminimai laive.

Pasinaudokite šia proga pasidžiaugti JŪRA ir tropinės saulės šiluma. Informacijų ir registracijai prašome jau dabar kreiptis į AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS, 60643 TEL. (312) 238-9787

KRONIKA PLINTA PASAULYJE

Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos knyga, Chicagoje išleista anglų kalba, išsiuntinėta JAV, Kanados, Anglijos, Airijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Afrikos, Indijos, Okeanijos, Ceilono, Sri Lankos, Filipinų katalikų vyskupams. Išleista daugiau kaip 1000 egzempliorių ir susilaukta labai palankių atsiliepimų. Į ispanų kalbą išverstos Kronikos spausdinama 10,000 egzempliorių. Ispaniškai kalbančių kraštų katalikų vyskupams pirmojo Kronikos tomo ispaniškos laidos išsiuntinėta daugiau kaip 700 egzempliorių. Tuo rūpinasi Kronikoms leisti draugija, vadovaujama kun. K. Kuzminsko.

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVE Chicago, Illinois
Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET Chicago, Illinois
Savininkas JUOZAS ANKUS Tel. 737-6784

Nuo
1914 Metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą.

Mes norėtum būti Jums naudingi ir šteityje

Sąskaitos apdraustos iki
\$40,000.00

FRANK ZOGAS
President

2657 W. 69th St. Chgo., Ill. 60629 • Phone 925-7400

5 1/2%

paid quarterly
4 Year Savings
Certificates
Minimum \$5,000

7 1/2%

All accounts compounded daily —
Passbook Savings

KNYGA - ALBUMAS APIE
SIBIRO LIETUVIUS

Jau išėjo iš spaudos knyga albumas "Lietuviai Sibire". Paruošė kun Juozas Prunskis, iliustravo dail. Jonas Strungys, apipavidalino dail. Petras Aleksa ir dail. Vincas Lukas. Knygoje yra daugiau kaip 25-ių lietuvių tremtinių ir kalinių atsiminimai, prof. M. Mackevičiaus įvadas apie trėmimus tarptautinės teisės faktų šviesoje, E. Juciūtės informacija apie išvežtųjų teisinę padėtį. Duodamos ištraukos iš gausių laiškų, rašytų iš Sibiro. Įdėta arti 150 Sibire imtų lietuvių nuotraukų. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka, 3001 W. 59-th Str., Chicago, Ill. 60629. Išspausdinta 2000 egzempliorių.

LIETUVIŲ DIENOS

RUGSĖJO mėn. yra skirtas ilgametės ir nepavargstančios visuomeninės Alenos Devenienės pagerbimui. Rašyt. J. Gliada trumpai peržvelgia A. Devenienės įnašą mūsų spaudai. Ilgesnis aprašymas raš. A. Rūtos, einantis per kelis puslapius ir gausiai iliustruotas nuotraukomis nuo pat vaikystės dienų.

Vienuolė ses. O. Mikalaitė trumpai duoda Putnamo vienuolyno istoriją ir jo veiklą, pailiustruodama nuotraukomis.

Keli puslapiai skirti lietuvių kūrėjo pagerbimo šventei, įvykusiai 1981 m. gegužės 17 d. Clevelande. Raš. A. Šalčiuvienės-Gustaitytės novelės tęsinys iš praeito numerio.

Lietuvių Dienas leidžia Antanas F. Skirius, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA. 90029.

Prenumeratos kaina 18 dol. Kana-doje 20 dol.

Žmonių patarlės

Protas ir išmintį vadžioja.
Žodis galvos nepramuš.
Reik drąsos prie mėsos.
Kur miežiai guli, rugiai netelpa.

Bėgip po kito stalu kojas pakius sėdėti.

Girtas penkiais, šešiais, pigiriomis nė vienas.

Vandenį gėręs, nebūsi girtas.
Ožka ne galvijus, merga ne šeimyną.

"MARGUČIO" KONCERTAS

"Margučio" radijas, minėdamas 50 metų veikimo sukaktį, rugsėjo 27 d., 3 val. pp. Jaunimo Centre, Chicagoje, rengia komp. Antano Vanagaičio, "Margučio" steigėjo, kūrybos koncertą. Visi kviečiami atsilankyti. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir "Margučio" raštinėje.

RUSŲ PSICHATRŲ VEIKLA POLITIKOJ

Jau daug metų sovietų psichiatrai yra įpareigoti tarnauti komunistų politiniams tikslams. Taip pavyzdžiui, jų psichiatrams užtenka nustatyti tariamą diagnozę „lėtos šizofrenijos“ ir to pakanka disidentą pasiųsti gydytis į psichiatrines institucijas. Kaip žinome, minėti gydymai neretai pakenkia inkstams ir palaužia gydomųjų ne tik fizine, bet ir dvasinę sveikatą.

Prieš dešimtį metų įvairių kraštų gydytojų organizacijos savo suvažiavimuose reiskė protestą dėl politinių kalinių žalingo psichiatrinio gydymo, tačiau jį sovietai nereagavo.

1977 m. Pasaulio psichiatrų sąjunga (WPA) įteikė sovietams griežtą protestą dėl sveikų politinių kalinių kenksmingo psichiatrinio gydymo, prašant, kad tie gydymai turėtų būti nutraukti. Vienok tikslas nebuvo pasiektas, nebent keletas disidentų buvo išleista į užsienius.

1980 m. Maskvoje buvo suimti visi šeši Helsinkio nutarimų vykdymo priežiūros komisijos nariai. Nėgana to, buvo padaryta sąrašas apie 500 politinių kalinių, gydomų psichiatrinėse ligoninėse.

Dr. A. Koriaginas ištyręs apie 50 disidentų, gydomų psichiatrinėse ligoninėse rado, kad jie buvo sveiki ir buvo gydomi bereikalingai. Apie tai jis gydytojų žurnale „Lancet“ parašė straipsnį, kuris laisvam pasaulyje sukėlė didelį pasipiktinimą. Už minėtą straipsnį ir už kasyklų inž. A. Nikitino gynimą, š.m. vasario mėn. buvo areštuotas ir vėliau nuteistas 7 metams kalėjimo ir 5 metams tremties.

Prof. Morozovas ir dr. Sneževski vadovauja tiems gydymams. Sovietų gydytojai, kurie prieštarauja tokiai nelegaliai terapijai yra suimami, kalinami arba siunčiami į darbo stovyklas.

Žurnale „The Observer“, 1981 m., balandžio mėn. 19 d., P. Reddaway iškelia klausimą, kada Pasaulio Psichiatrų Asociacija (WPA) pašalins sovietų psichiatrus iš minėtos organizacijos?

Neužilgo Stockholme įvyks psichiatrų konvencija, tai gal ten bus išskirti šie klausimai?

Priešingu atveju, 1983 m. Psichiatrų Kongrese Lisabonoj bus pareikalauta prof. Morozovą ir jo padėjėjus išmesti iš WPA, reikalaujant, kad sovietai atsisakytų sveikatos žalojimo politinių disidentų psichiatrinėse ligoninėse. V.T.

(MEDICINA, 1981 m., nr. 1-2)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Paloe Hills, ILL. 974-4110

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1138

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1009
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905